

MEMO

Aan : Ministerie van Financiën
Consultatie wetsvoorstellen
Van : Drs. R. Verkuijlen, coördinator Team Financiën
Datum : 16 augustus 2017
Betreft : internetconsultatie conceptwetsvoorstel implementatie
ATAD1 (wijzigingen Wet op de vennootschapsbelasting
1969 en Invorderingswet 1990)

Op 10 juli 2017 is de internetconsultatie opengesteld over een conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Wet Vpb) en de Invorderingswet 1990 in verband met de implementatie van de Europese *Anti Tax Avoidance Directive* (ATAD1; Richtlijn (EU) 2016/1164, PbEU 2016, L 234/26).

Hieronder volgt onze reactie op het conceptwetsvoorstel.

Blijkens de consultatietekst zijn internationaal opererende ondernemingen de doelgroep om door het conceptwetsvoorstel te worden geraakt. Dit wetsvoorstel zou gemeenten dus niet moeten raken, maar doet dat in potentie wel. Het gaat dan om de beperking van de aftrekbaarheid van rente in de vorm van een earningsstrippingregeling (nieuw artikel 15b Wet Vpb).

Het betreft in het bijzonder de groundbedrijven waar forse investeringen noodzakelijk zijn. Daardoor zijn er omvangrijke rentelasten. De winsten zijn laag. De beperking van de renteaftrek tot maximaal 30% van de zogeheten EBITDA zal zich snel doen gevoelen, ook omdat er nauwelijks reguliere afschrijvingen zijn die leiden tot een correctie op de belastbare winst als grondslag voor de aftrekbeperking (artikel 15b, vierde lid, Wet Vpb).

Gelet op de lange looptijd van gemeentelijke grondexploitaties en de posities die gemeenten bij lopende grondexploitaties reeds hebben ingenomen, is het opnemen van eerbiedigende werking zoals bedoeld in de tweede consultatievraag zonder meer wenselijk.

Sinds 1 januari 2016 zijn publiekrechtelijke rechtspersonen, waaronder gemeenten, belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting voor zover zij een onderneming drijven.

De in het voorgestelde artikel 15b Wet Vpb opgenomen earningsstrippingregeling is algemeen geformuleerd. Weliswaar zijn in het tweede lid uitzonderingen opgenomen, maar deze zijn naar het ons voorkomt niet op gemeenten – als zij Vpb-plichtige activiteiten hebben – van toepassing. De meeste, zo niet alle, gemeenten hebben gelieerde lichamen. Denk aan gemeenschappelijke regelingen waarbij een openbaar lichaam is ingesteld en aan gemeentelijke NV's of BV's. Zie bijvoorbeeld bijlage 2 van de [SVLO-notitie Verrekenprijzen](#) (16 december 2016).

Een verregaande rentebeperking schiet voor gemeenten haar doel voorbij, gezien de aard van de (lokale) activiteiten en het feit dat er geen sprake is van een streven naar winstmaximalisatie (de talloze spelregels en maatschappelijke opvattingen verhinderen dat ook).

Volgens het concept voor de memorie van toelichting (blz. 11) heeft de earningsstrippingregeling naast het bestrijden van belastingontwijking binnen concernverband als bijkomend effect dat in voorkomende gevallen een fiscaal meer gelijke behandeling van eigen vermogen en vreemd vermogen wordt bereikt. Met betrekking tot dit bijkomende argument merken wij nog op dat publiekrechtelijke rechtspersonen daarin geen keuze kunnen maken, omdat veelal sprake is van totaalfinanciering.

Wij verzoeken u daarom – in lijn met de bedoeling van de regeling – te bewerkstelligen dat gemeenten niet door deze wetswijziging worden geraakt. Bijvoorbeeld door te bepalen dat publiekrechtelijke rechtspersonen voor de toepassing van de regeling als op zichzelf staande entiteiten worden aangemerkt, voor zover nodig met een uitzondering als van buitenlandse activiteiten sprake zou zijn.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'R. Verkuijlen', with a long horizontal stroke extending to the right.

Drs. R. Verkuijlen
Coördinator Team Financiën